

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**

Directie Transitie Diepe
Ondergrond

Auteur

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

21 juli 2025

Kenmerk

PDGGO-DTDO / 100060047

nota

TER BESLISSING

Stand van zaken mijnbouw Waddenzee

Parafenroute

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Kopie aan

Bijlage(n)

Aanleiding

Tijdens de procedurevergadering op 1 juli heeft de Kamer u verzocht om te reageren op het onderzoeksrapport '*Hoe denken Nederlanders over de Waddenzee?*' van de Waddenvereniging. Ook worden de onderzoeken naar aanleiding van de evaluatie van het 'hand-aan-de-kraan'-principe aan de Kamer aangeboden. Daarnaast is er een tweetal moties en een toezegging die betrekking hebben op activiteiten in de diepe ondergrond in de Wadden- en Noordzee (motie lid Kröger¹, toezegging lid Van der Lee² en motie lid Van Raan³). Daarnaast heeft u in het tweeminutendebat Mijnbouw op 10 juni 2025 aangegeven voor het einde van het parlementaire jaar de Kamer te informeren over de huidige stand van zaken met betrekking tot de aanvraag voor gaswinning in Ternaard.

Geadviseerd besluit

U kunt instemmen met verzending van de brief aan de Kamer.

Kernpunten

- In de brief wordt het belang van de Waddenzee benadrukt, de Waddenzee is een beschermd UNESCO-werelderfgoed en van groot ecologisch en cultureel belang. Het kabinet streeft naar een zorgvuldige balans tussen bescherming en gebruik van de diepe ondergrond, en gaat in deze brief in op de daarover bestaande zorgen.
- In het onderzoeksrapport '*Hoe denken Nederlanders over de Waddenzee?*' van de Waddenvereniging komt naar voren dat driekwart van de Nederlanders het belangrijk vindt dat de Waddenzee haar UNESCO-

¹ Kamerstuk 32 849, nr. 281

² Toegezegd door de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) tijdens de tweede termijn van de Begrotingsbehandeling EZK op 5 november 2020.

³ kamerstuk 33529, nr. 1014

werelderfgoedstatus behoudt, ook als deze bedreigd wordt door gas- en zoutwinning. Een meerderheid wil dat de overheid zich actief inzet voor behoud van de status. In de brief wordt aangegeven dat het kabinet grote waarde hecht aan het behoud van de Waddenzee en dat activiteiten in de diepe ondergrond geen onomkeerbare schade mogen hebben voor de Waddenzee. Er wordt ingegaan op de maatregelen die hieromtrent zijn en worden genomen.

- Ook worden in de bijlagen van de brief twee rapporten opgenomen die zijn opgeleverd met nieuwe inzichten over de 'hand aan de kraan'-methode voor delfstoffenwinning in de Waddenzee. Het is aan een volgend kabinet hoe om te gaan met deze nieuwe inzichten die meer ruimte lijken te geven voor activiteiten in de Waddenzee dan het huidige vastgestelde 'hand aan de kraan'-beleid. De huidige 'hand aan de kraan'-methode is op deze punten conservatiever (veiliger) dan eerder gedacht.
- Met betrekking tot Ternaard wordt aangegeven dat de gesprekken met de aandeelhouders van NAM over Ternaard lopen maar nog niet zijn afgerond. Daarbij geeft het kabinet aan de Kamer binnenkort hierover nader te informeren.
- Vervolgens worden in de brief twee moties en een toezegging afgedaan.
 - **Motie van lid Kroger⁴:** Deze motie verzoekt de regering om bij mijnbouwbesluiten in het Waddengebied zwaar te laten meewegen wat de gevolgen zijn voor de Waddenzee en de Werelderfgoedstatus, en om zo nodig wet- en regelgeving hierop aan te passen. U geeft aan dat op basis van de Mijnbouwwet nieuwe winning van delfstoffen onder de Waddenzee wordt uitgesloten.
 - **Motie van lid van der Lee⁵:** Door voormalig minister Wiebes is toegezegd dat Frisia zal worden gevraagd om het onderzoeksprogramma WATLAS te betrekken bij het monitoringsprogramma voor zoutwinning. Dit is inmiddels gebeurd en Frisia heeft aangegeven dat zij binnen het onderzoek en de monitoring de voorkeur geeft aan andere methoden, zoals vogeltellingen, zodat bevindingen vergelijkbaar blijven.
 - **Motie van lid van Raan⁶:** Deze motie roept het kabinet op zich in te zetten voor het beëindigen van schadelijke extractieve industriële activiteiten in beschermde Europese zeegebieden. In de brief wordt uitgelegd hoe het kabinet hier invulling aan geeft op basis van bestaande kaders en procedures. Daarbij wordt aangegeven dat olie- en gaswinning enkel onder strikte voorwaarden kan worden voortgezet.

⁴ Kamerstuk 32849, nr. 281

⁵ Toegezegd door de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) tijdens de tweede termijn van de Begrotingsbehandeling EZK op 5 november 2020.

⁶ Kamerstuk 33529, nr. 1014